

Senátor Pavel Štohl: Každá obec by měla dostat zpět peníze, o které přišla, bez byrokratické administrativy

ROZHOVOR

Dnes je již jasné, že pandemie bude mít velký dopad na českou ekonomiku. Koronavirus dramaticky mění nejen státní rozpočet, ale také plány obcí, které se budou muset vyrovnat s výrazným propadem příjmů. O ekonomických dopadech vládních opatření souvisejících s koronavirem a možnostech promluvil senátor Pavel Štohl.

Pane senátore, jak vnímáte situaci ohledně koronaviru a s tím související ekonomické dopady?

Od samého počátku nouzového stavu jsem byl přesvědčen, že s koronavirem si poradíme, ale s následky to bude horší. A i když z toho nemám vůbec radost, moje předpověď se bohužel potvrzuje.

Víme už, jak velké budou dopady koronaviru na státní rozpočet?

Pokud se podíváme na naši ekonomiku jako celek, jedná se o největší propad od ekonomické krize v roce 2009. Například tento týden český statistický úřad zveřejnil data o vývoji průmyslové produkce za duben a v meziročním srovnání výroba propadla o jednu třetinu. Číslo je to opravdu hrozné a mám obavy, že ekonomika se z toho bude vzpamatovávat hodně dlouho.

Hodně se diskutuje o propadu příjmu obcí.

Předně je třeba říci, že podstatnou část příjmů obcí tvoří takzvané sdílené daně, což jsou vybrané daně, které se dělí mezi stát, kraje a obce. A ve chvíli, kdy se ekonomika téměř zastavila, to znamená, že se skoro neprodávalo, byl například výběr DPH minimální. Když k tomu přidáme propad výběru daně z příjmů ze závislé činnosti zaměstnanců, je snížení příjmů obcí značné.

Lze odhadnout, o kolik obecní rozpočty zchudnou?

Když jsme se společně na toto téma bavili s kolegy senátory, kteří jsou současně starosty, byl propad příjmů ze sdílených daní zhruba odhadován na dvacet procent. Konkrétně starosta jedné obce, která má asi dvacet tisíc obyvatel, uváděl, že příjmy ze sdílených daní mají okolo 300 milionů korun – to znamená, že propad příjmů této obce by mohl být až šedesát milionů korun. Tyto peníze budou obcím scházet například na opravy chodníků či osvětlení. A to nemluvím o tom, že některé obce mají úvěry například na kanalizaci, zasíťování pozemků či na bytovou výstavbu.

V minulých dnech jste v senátu přijali pozměňovací návrh,

který řeší, aby obcím peníze, o které přišly v důsledku takzvaného kompenzačního bonusu, byly navráceny. Můžete říci konkrétněji, o co se jedná?

V nouzovém stavu bylo schváleno, aby živnostníci i malá eseróčka, kteří museli přerušit činnost kvůli koronaviru, měli nárok na kompenzační bonus ve výši 500 korun za den. Což je samozřejmě naprosto v pořádku, ale nikdo neřekl, že tento bonus bude financován také z rozpočtu krajů, měst a obcí. Proto senát nyní přijal pozměňovací návrh, který má za cíl, aby celý kompenzační bonus byl hrazen ze státního rozpočtu. To znamená, aby obcím byly vráceny peníze, o které přišly v důsledku tohoto bonusu. Konkrétně se jedná o částku 1 200 korun na obyvatele.

Ale vždyť přece premiér Babiš i ministryně financí Schillerová říkali, že peníze bohatě vrátí obcím na investičních dotacích.

Také jsem to četl, ale osobně s tím nesouhlasím. Není přece v pořádku, aby obce musely žádat o peníze, na které měly ze zákona nárok. A navíc o tom, zda peníze dostanou a na co je použijí, by v takovém případě nerozhodovala obec sama, ale „osvícený úředník v Praze“. To jsou přece ideální podmínky pro korupci.



A to už vůbec nemluvím o tom, že i malá obec by si v takovém případě musela tuto dotaci administrovat. Proto nejlepším řešením zůstává, aby každá obec dostala zpět peníze, o které přišla, bez žádosti a bez byrokratické administrativy.

Pane senátore, existují vůbec možnosti oživení ekonomiky nejen pro obce, ale i pro podnikatele?

Pokud nechceme, aby podnikatelé hromadně bankrotovali nebo aby propouštěli zaměstnance, je třeba zajistit pro tyto subjekty zejména dostatek dlouhodobých úvěrů s nízkým úročením, případně i s odloženou dobou splatnosti. A stát by měl na tyto úvěry poskytnout garanci. To je dle mého názoru jediná šance, jak tuto složitou situaci zvládnout.

Vlastimil Mrva